

FÆLLESSKAB - HVAD ER DET? -DEFINITIONER PÅ FÆLLESSKAB!

DA OMKREJST

Indhold

En formidlingsøvelse, hvor eleverne, ud fra to definitioner af begrebet "fællesskab", skal udarbejde en collage. Collagerne skal danne ramme om en fælles diskussion af begrebet fællesskab.

Som opfølgning på øvelsen anbefales det at arbejde med øvelsen [Fællesskab og inklusion](#) og perspektivere de fællesskabsdefinitioner, der arbejdes med i denne øvelse til begreberne inkluderende og ekskluderende fællesskaber.

I et opfølgende arbejde skal eleverne skrive grundlovstaler om fællesskab, og der lægges op til, at eleverne arrangerer deres eget grundlovsmøde.

Formål

At eleverne får en forståelse af, hvad fællesskab rummer som begreb. At eleverne rustes til en diskussion om fællesskab og bliver i stand til at reflektere over, hvordan de selv kan være med til at skabe rummelige fællesskaber.

Fag

Dansk og samfundsfag

I relation til trinmål for faget dansk efter 9. klassetrin arbejdes der med at bruge sproget bevidst til kommunikation, argumentation og formidling af viden samt at udtrykke sig i billeder og tekst samt at beherske skriftsproget i forskellige genrer og at skrive reflekterende og argumenterende og udtrykke sig med nuanceret ordforråd og sætningsopbygning.

I relation til trinmål for faget samfundsfag efter 9. klassetrin arbejdes der med at give eksempler på sociale og kulturelle fællesskaber.

Tidsforbrug

5-6 lektioner

Materialer

Karton, saks, lim, blade, aviser, ordbøger, mulighed for at søge og printe billeder fra internettet

Hvis du som underviser har kendskab til det digitale planche-værktøj vuvox.com, kan det anbefales at bruge dette i stedet for at udarbejde collager på papir.

Beskrivelse

Inddel eleverne i grupper á 3-4 personer. Uddel elev-ark 1 "Definitioner på fællesskab" og bed eleverne læse definitionerne af fællesskab godt igennem. Motivér eleverne til at slå de ord, de ikke forstår, op i ordbogen.

Eleverne skal nu finde eksempler på fællesskaber, de selv er en del af, som kan passe på de to definitioner.

Herefter skal eleverne i grupper udarbejde collager, der med ord og billeder viser de former for fællesskaber, de selv indgår i.

Collagerne kan enten udarbejdes på karton med billeder fra aviser, blade og internettet – eller de kan udarbejdes elektronisk ved hjælp af det digitale planche-værktøj www.vuvox.com

Når collagerne er færdige, skal eleverne præsentere deres collager for hinanden. Inden eleverne selv gennemgår egne collager for de andre, kan man spørge de andre grupper:

Kan I spore nogle af definitionerne i collagen? Hvilke og hvordan?

Man kan støtte den fremlæggende gruppe ved følgende spørgsmål:

Hvilke definitioner har I brugt som inspiration?

Hvilken fællesskabsdefinition var I særligt optaget af? Hvorfor?

Kan I finde andre måder at definere fællesskab på?

Refleksion og opsamling

Hvilke overvejelser omkring jeres egne fællesskaber gav denne øvelse anledning til?

Har I selv valgt jeres fællesskaber, eller er I bare pludselig blevet en del af disse fællesskaber?

Hvad binder jeres fællesskab sammen? Kan man blive udelukket af de fællesskaber, I indgår i, hvis man ikke lever op til nogen bestemte normer? Hvem fastsætter normerne og reglerne i fællesskabet?

Hvordan vil I karakterisere det fællesskab, vi har i vores klasse? Hvad binder vores fællesskab sammen? Hvilke regler og normer gælder i vores fællesskab? Hvad kræver det af de enkelte deltagere i et fællesskab, hvis man skal bevare et fællesskab? Hvad kan man som deltager i et fællesskab gøre, hvis man gerne vil udvikle fællesskabet?

Uddel elev-ark 2: Definitioner på fællesskab og gennemgå begreberne "othering" og "forestillede fællesskaber".

Hvad har "othering" med fællesskab at gøre?

Hvordan kan man afgrænse sig fra andre fællesskaber på en positiv måde?

Hvorfor tror I, mekanismen "othering" opstår?

Kender I til eksempler på "othering"?

Hvad kan man som borger gøre for at bekæmpe den slags tendenser fx i klassen, i samfundet, på globalt plan?

Hvilke forestillede fællesskaber kender I?

Hvad skaber disse forestillinger? Kan man gøre noget for at ændre på sådanne forestillinger?

Hvad mener I om Benedict Andersons beskrivelse af det forestillede nationale fællesskab?

Har vi i Danmark et forestillet nationalt fællesskab? Hvad tænker I skal binde fællesskabet sammen i Danmark – et ethnos fællesskab eller et demos fællesskab?

Bed eleverne i grupper skrive en grundlovstale med overskriften "Det danske fællesskab". Introducer indledningsvis eleverne til genren "en tale".

Opgaven fremgår af elev-ark 2

Stil følgende krav til talen:

Den skal rumme en vision for, hvordan det danske fællesskab kan styrkes?

Den skal fortælle, hvilken form for fællesskab I synes, man skal arbejde for at skabe i Danmark.

Den skal fortælle, hvad I som deltagere i det danske fællesskab kan gøre for at skabe et fællesskab, som alle, der bor i Danmark, kan føle sig som en del af.

Arranger evt. et grundlovsarrangement evt. med inddragelse af forældre eller andre klasser på skolen, hvor eleverne præsenterer deres grundlovstaler og diskuterer fællesskab med de inviterede gæster.

Supplerende materialer

Om Danmark og Danskhed

Gennemgå danskforløbet "Om Danmark og danskhed" i bogen "Klædt på til Verden" af Ellen Farr, Lilian Rohde og Lone Smidt, Geografforlaget 2009. Perspektiver elevernes nye viden om ethnos og demos fællesskaber til arbejdet med danskhed og det danske fællesskab.

Dansk uden tårer

Find tekster som kan supplere debatten om danske værdier og traditioner og hvad der skal binde fællesskabet sammen i et multikulturelt Danmark i bogen: "Dansk uden tårer – uden indvandring intet velfærd", hvor 16 nydanske unge og ældre, kvinder og mænd fortæller med humor og indsigt om deres oplevelser af danske værdier og traditioner.

Bogen er redigeret af Herbert Pundik og Louise Haslund-Christensen, Politikens Forlag, 2001

Typisk Dansk

Se dokumentarfilmen "Typisk Dansk" af Claus Birch, Zentropa 2004, vist på DR1 d. 1. november 2005 og perspektiver filmens billeder af det danske fællesskab til begreberne ethnos og demos fællesskab.

Det svære fællesskab

P1 program der fokuserer på følgende:

Det er nødvendigt for os som mennesker at finde sammen i forskellige former for fællesskaber. Men fællesskabets grundlæggende demokratiske form kan være et problem

<http://www.dr.dk/P1/Apropos/Udsendelser/2010/05/18104026.htm>

Answarets fællesskab

P1 program, der stiller spørgsmålet Er vi som menneskehed i stand til at samle os om et fælles ansvar for fx klimaet?

<http://www.dr.dk/P1/Eksistens/Udsendelser/2010/02/03125003.htm>

Elev-ark 1

Fællesskab – hvad er det?

Definitioner på fællesskab

Et fællesskab kan bestå af ganske få medlemmer fx et familiefællesskab, fællesskabet i klassen eller fællesskabet mellem to gode venner. Fællesskabet kan også bestå af mange medlemmer, hvor man ikke nødvendigvis kender hinanden fx et nationalt fællesskab bestående af dem, der bor i det samme land eller et globalt fællesskab, som er alle mennesker på kloden.

Ethnos fællesskab

Et fællesskab der er bundet sammen af kulturelle, nationale, religiøse eller traditionelle værdier og måder at være sammen på.

Eksempel: Det, der binder det nationale fællesskab sammen i Saudi Arabien, er nogle bestemte religiøse værdier og traditioner

Demos fællesskab

Et fællesskab baseret på politiske principper, normer og måder at være sammen på. Det kan fx være en fælles lov – som regler i klassen, grundloven, menneskerettighederne.

Eksempel: Det, der binder det nationale fællesskab sammen i Frankrig, er begreberne frihed, lighed og broderskab

Elev-ark 2

Fællesskab – hvad er det?

Definitioner på fællesskab

De andre

“Othering” er en måde, hvorpå man kan forklare, hvem man selv er overfor sig selv og andre ved at tale ned om “de andre” (fra engelsk “others”). Man skaber et “os” og et “dem” ud fra de forskelle, man kan finde, om det så er racemæssigt, geografisk, etnisk, økonomisk eller ideologisk. Man bekræfter sin egen gruppe ved at nedgøre en anden.

Kilde: wikipedia, populær definition.

Forestillede fællesskaber

Er man en del af et dansk fællesskab, fordi man er dansker? Nogen vil mene, at vi i Danmark har et nationalt fællesskab, hvor vi har noget til fælles, alene fordi vi er danskere.

En amerikansk professor, Benedict Anderson, mener noget andet. Han siger, at sådan et “nationalt fællesskab” er et “forestillet fællesskab”, fordi vi forestiller os, at vi har et fællesskab med alle de andre danskere. I virkeligheden kender vi ikke ret mange af alle disse danskere, og mange af dem har vi måske slet ikke noget til fælles med.

Kilde: Benedict Anderson,
Forestillede fællesskaber,
Roskilde Universitetsforlag 2001

Skriv en grundlovstale med overskriften “Det danske fællesskab”.

Krav til talen:

Den skal rumme en vision for, hvordan det danske fællesskab kan styrkes?

Den skal fortælle, hvilken form for fællesskab I synes, man skal arbejde for at skabe i Danmark.

Den skal fortælle, hvad I som deltagere i det danske fællesskab kan gøre for at skabe et fællesskab, som alle, der bor i Danmark, kan føle sig som en del af.

Følg med på
facebook.com/demokratifordi

Besøg os på
www.demokratifordi.dk

